

Class-B.A/ B.Sc (Eco.) (Sem. IV)

Subject – Economics

PAPER- International Economics and Public Finance

Time Allowed : 3 Hrs

Maximum Marks :100

Note:- Attempt all questions from Section A carrying 2 marks each. Attempt one question each from Section B,C,D and E carrying 20 marks.

Section - A

1. (a) Explain the concept of factor intensity.
- (b) Is free trade superior to no trade?
- (c) Distinguish gross barter terms of trade and income terms of trade.
- (d) Distinguish between balance of trade and balance of payment.
- (e) Define Development.
- (f) Distinguish between Progressive and Proportional taxation.
- (g) Discuss Adam Smith's two canons of taxation.
- (h) Give reasons for the growth of Public expenditure.
- (i) Define Public Finance
- (j) What is tax?

Section - B

2. Critically examine the Heckschen Ohlin theory of International Trade.
3. What is Protection. Give argument for and against of protection and various method of protection.

Section - C

4. What is meant by Balance of payment disequilibrium. Give a brief account of the importance, causes and measures to correct balance of payment disequilibrium.
5. What is flexible rate of exchange? Give arguments in favour of and against flexible exchange rate.

Section - D

6. Discuss nature, scope and importance of Public Finance.
7. What is Public Expenditure? Explain the main effects of Public expenditure.

Section - E

8. What are the merits and demerits of direct and Indirect Tax? How are both taxes different from each other?
9. Explain Canons of Taxation System.

Punjabi Version

ਨੋਟ - ਭਾਗ ਓ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ, ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਕ ਦਾ ਹੈ। ਭਾਗ ਅ, ਬ, ਸ ਅਤੇ ਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 20 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ (ੳ)

1. (i) ਫੇਕਟਰ ਤੀਬਰਤਾ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ।
(ii) ਕੀ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਨੋ (No) ਵਪਾਰ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੈ? ਸਮਝਾਉ।
(iii) ਵਪਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁੱਧ - ਵਟਾਂਦਰਾ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਦੀਆਂ ਅਮਦਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਸੋ।
(iv) ਵਪਾਰ ਬਾਕੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਬਾਕੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਸੋ।
(v) ਮੁਦਰਾ ਅਵਮੁਲਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?
(vi) ਅਨੁਪਾਤਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਸੋ।
(vii) ਐਡਮ ਸਮਿਥ ਦੁਆਰਾ ਦਿਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਦੋ ਕਰਾਧਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਆਮ ਅਸੂਲ ਦਸੋ।

(viii) ਜਨਤਕ ਖਰਚ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਨ ਲਿਖੋ।

(ix) ਸਰਬਜਨਕ ਵਿੱਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(x) ਕਰ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ?

ਭਾਗ - (ਅ)

2. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰੋ।
3. ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੀ ਹੈ? ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਹੱਕ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿਓ।

ਭਾਗ - (ਬ)

4. ਭੁਗਤਾਨ ਬਕਾਇਆ ਵਿੱਚ ਅਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। ਅਸੰਤੁਲਨ ਭੁਗਤਾਨ ਬਕਾਇਆ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਅਤੇ ਸੋਧਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
5. ਲਚਕਦਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਦਰ ਕੀ ਹੈ? ਲਚਕਦਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਦਰ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿਓ।

ਭਾਗ - (ਸ)

6. ਸਰਬਜਨਕ ਵਿੱਤ ਦੇ ਸੁਭਾਅ, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
7. ਸਰਬਜਨਕ ਖਰਚੇ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਇਸ ਦੇ ਪਛਾਣਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਭਾਗ - (ਹ)

8. ਪ੍ਰਤੱਖ ਕਰ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਕਰ ਦੇ ਗੁਣ - ਔਗੁਣ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? ਕਿਵੇਂ ਦੋਵੇਂ ਕਰ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹਨ?
9. ਕਰਾਧਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਆਮ ਅਸੂਲ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

Hindi Version

ਨੋਟ - ਭਾਗ ਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰत्यੇਕ ਕੇ 2 ਅੰਕ ਹੈ। ਭਾਗ ਖ, ਗ, ਬ, ਙ ਮੇਂ ਸੇ ਕੋਈ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰत्यੇਕ 20 ਅੰਕ ਕਾ ਹੈ।

ਭਾਗ - ਕ

1. (1) ਸਾਧਨ ਗਹਨਤਾ ਕਾ ਕਿਕਰਣ ਦੋ।
(2) ਕਯਾ ਮੁਕਤ ਕ੍ਰਿਆਪਾਰ ਨੋ (NO) ਕ੍ਰਿਆਪਾਰ ਸੇ ਅਚਛਾ ਹੈ? ਕ੍ਰਿਆਕ੍ਰਿਆ ਕਰੋ।

- (3) कुल वस्तु विनिमय व्यापार शर्तों और आय व्यापार शर्तों में अन्तर लिखो।
- (4) व्यापार सन्तुलन और भुगतान सन्तुलन में क्या अन्तर है?
- (5) अवमूल्यन से आप का क्या भाव है?
- (6) आरोही और आनुपातिक कर में क्या अन्तर है?
- (7) एडम स्मिथ द्वारा दिए गए कोई दो कराधान के सिद्धांत की व्याख्या करो।
- (8) सार्वजनिक व्यय में वृद्धि के कारण लिखो।
- (9) सार्वजनिक वित्त का क्या अर्थ है?
- (10) कर क्या है? व्याख्या करो।

भाग - ख

2. अन्तर्राष्ट्रीय व्यापार के हेकशर ओहलिन सिद्धांत की आलोचनात्मक व्याख्या करो।
3. संरक्षण क्या है? संरक्षण व्यापार के पक्ष और विपक्ष में तर्क दें और इसकी विधियों के बारे में व्याख्या करो।

भाग - ग

4. भुगतान शेष में असन्तुलन क्या है? इस के महत्त्व, कारण और सुधार करने के उपायों का विवरण दो।
5. लोचशील विनिमय दर क्या है? इस के पक्ष और विरोध के तर्क दो।

भाग - घ

6. सार्वजनिक वित्त का स्वभाव, क्षेत्र और महत्त्वता के बारे में विवरण दो।
7. सार्वजनिक व्यय की परिभाषा दो। इसके प्रभावों का विवरण दो।

भाग - ङ

8. प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष करों के लाभ तथा हानियों का विवरण दें। यह दोनों एक दूसरे से अलग कैसे हैं?
9. कराधान के सिद्धांतों की व्याख्या कीजिए।
